

REQUISITOIR

OPENBAAR MINISTERIE

DEEL 3

in de zaak tegen

G.R.M. Jamaloodin

parketnummers 500.00307/18 en 500.00519/14

Zitting Gerecht in Eerste Aanleg Curaçao

10–12 juni 2019

INLEIDING

Het onderzoek naar de moord op Helmin Wiels is begonnen op 5 mei 2013 en gaat nog steeds onverminderd door. Door een team van politiemensen en het OM is en wordt er continu doorgewerkt om te achterhalen wie er verantwoordelijk zijn voor de moord op Helmin Wiels. Wij hebben het al vaker gezegd: goed en zorgvuldig onderzoek kost tijd.

Op straat en in de media wordt soms gezegd dat we nu al jaren verder zijn na de moord, maar dat er door politie en OM nog niet echt veel is bereikt. Dat is niet juist. We zijn nog niet klaar met het onderzoek, maar er is wel degelijk veel bereikt.

De schutter, Elvis Kuwas, is tot en met de Hoge Raad onherroepelijk veroordeeld voor het afvuren van de dodelijke schoten en is bereid gebleken om als getuige onder ede naar waarheid te verklaren wat er gebeurd is.

De moordmakelaar, Nini Fonseca, is voor de moord op Wiels in hoger beroep veroordeeld tot 26 jaar gevangenisstraf. Het wachten is nog op het oordeel van de Hoge Raad in zijn zaak in cassatie.

En nu staat de heer Jamaloodin terecht omdat het OM ervan overtuigd is dat Fonseca door hem is ingehuurd om de moord te laten uitvoeren. Tijdens deze zitting zullen er namen genoemd worden van andere mogelijke opdrachtgevers. Het is goed om te benadrukken dat deze personen nu niet terecht staan. Tijdens deze zitting gaat het vooral om het onderzoek naar de rol die Jamaloodin heeft gespeeld.

Dat deze dagen alleen Jamaloodin terecht staat, wil niet zeggen dat het OM er zondermeer van uitgaat dat hij de enige opdrachtgever of intellectuele dader is.

Het onderzoek naar degenen die als opdrachtgever of intellectuele dader in beeld komen, is nog gaande en zal worden voortgezet zolang er nog kansen zijn om nader bewijs te verzamelen.

Het OM kan niet altijd een 100% garantie geven dat uiteindelijk iedereen die bij een moord betrokken is geweest, zal worden veroordeeld. Dat kan in het onderzoek Maximus ook niet. Het OM kan wél een 100% garantie geven dat er alles wat mogelijk is -binnen de grenzen van de wet- wordt gedaan om dat doel te bereiken. Er worden kosten noch moeite bespaard om de waarheid boven tafel te krijgen en het bewijs rond te krijgen tegen al diegenen die worden verdacht van betrokkenheid bij de moord.

Politie en OM zijn zeer vasthoudend op zoek naar de waarheid, maar hebben niet alles zelf in de hand. Het bewijs in huurmoordzaken is niet altijd snel en eenvoudig te vinden. Dat geldt ook voor de moord op Wiels. Zoals gezegd: goed en zorgvuldig onderzoek kost tijd, zeker als er sprake is van een politieke huurmoord. Maar we gaan net zolang door als nodig is.

In de zaken tegen Kuwas en Fonseca hebben er meerdere zittingen plaatsgevonden waarbij door rechters, verdediging en OM al veel onderwerpen zijn besproken in (tussen)vonnissen, pleidooien en requisitoirs. Ook in de zaak tegen Jamaloodin zijn er in de voorfase (voorlopige hechtenis, wraking, bezwaar tegen dagvaarding) al vele discussies gevoerd en op sommige punten ook beslist.

Uiteraard is de strafzaak tegen Jamaloodin een zaak die zelfstandig zal worden behandeld en beoordeeld, maar het OM zal -om teveel herhalingen te voorkomen- tijdens deze inhoudelijke behandeling een aantal malen verwijzen naar wat er over bepaalde onderwerpen al gezegd of besloten is.

ONTVANKELIJKHEID OM

Verdediging:

geen eerlijk proces want:

- onvolledig onderzoek
- onvolledig dossier
- vonnis Fonseca en persbericht Hof
- onderzoek voortgezet ondanks ingediende klacht bij VN

OM:

Geen enkele schending van Zwolsman criterium: OM is dus wél ontvankelijk

zie ook beslissingen GEA in deze zaak (pv zitting 26 april 2019, pag 7)

GEA over onderzoek en dossier:

Volgens vaste rechtspraak van de Hoge Raad is voor niet-ontvankelijkverklaring van het Openbaar Ministerie alleen plaats ingeval het vormverzuim daarin bestaat dat met de opsporing of vervolging belaste ambtenaren ernstig inbreuk hebben gemaakt op beginselen van een goede procesorde waarbij doelbewust of met grove veronachtzaming van verdachtes belangen wordt tekort gedaan aan diens recht op een behoorlijke behandeling van zijn zaak.

Van een dergelijke inbreuk is niet gebleken. Anders dan de verdediging is het Gerecht van oordeel dat in het onderzoek wel degelijk aandacht is besteed aan mogelijk ontlastende feiten en omstandigheden, en dat rekening is gehouden met mogelijke alternatieve scenario's. Daarnaast is de verdediging uitgebreid in de gelegenheid gesteld om informatie toe te laten voegen aan het procesdossier. Het Openbaar Ministerie kan worden ontvangen in de vervolging; het recht daartoe is niet verwerkt.

Bij de behandeling van het laatste verzoek opheffing voorlopige hechtenis heeft de verdediging nog betoogd dat er in het onderzoek geen 'tegenspraak' heeft plaatsgevonden. Dat is onjuist. Er is wel degelijk een tegenspraakcommissie geweest bestaande uit een officier van justitie en opsporingsambtenaren buiten het onderzoek die kritisch heeft gekeken naar het onderzoeksverloop en de mogelijke scenario's. Het feit dat de raadsman daarover niets heeft gelezen of er niet naar heeft gevraagd, wil niet zeggen dat die tegenspraak er niet geweest is.

GEA over vonnis Fonseca en persbericht:

Verder wijst de verdediging, evenals in het wrakingsverzoek, opnieuw op de overwegingen van het Hof in de zaak tegen Fonseca en het daarop gevolgde persbericht. Het Gerecht constateert, met de verdediging, dat het Hof in dat vonnis verdachte aanwijst als degene die Fonseca de opdracht zou hebben gegeven voor de moord op Wiels. Maar dat oordeel kan alleen worden toegeschreven aan de rechters die over die zaak hebben beslist, niet aan het Gemeenschappelijk Hof als instituut of aan andere rechters van het Hof. Het Gemeenschappelijk Hof heeft geen oordeel over de schuld of onschuld van welke verdachte dan ook en kan dat ook niet hebben. Dat oordeel komt alleen toe aan de individuele rechters die een individuele zaak behandelen. En deze rechters zijn vrij in hun oordeel. Zij moeten de aan hen voorgelegde zaak onafhankelijk en onpartijdig behandelen en maken hun eigen afweging. Dat zal ook in deze zaak gebeuren.

GEA over VN klacht:

Het Gerecht overweegt tenslotte dat er geen rechtsregel is die ertoe verplicht om de vervolging en/of het onderzoek ter terechtzitting te schorsen indien bij het Mensenrechtencomité op grond van het individuele klachtrecht verbonden aan het IVBPR een klacht is ingediend. Het staat de verdediging vrij om eventuele verweren met betrekking tot hetgeen in die klacht wordt aangevoerd tijdens de inhoudelijke behandeling van onderhavige zaak te voeren.

BEWIJS

Het bewijs dat Elvis Kuwas degene is geweest die Helmin Wiels heeft doodgeschoten, is uitgewerkt in de vonnissen die in zijn zaak zijn geweest. Die vonnissen zijn onherroepelijk en daarmee staat vast dat Kuwas de schutter is geweest.

Een deel van het bewijs dat Burney “Nini” Fonseca (samen met Luigi “Pretu” Florentina) Kuwas heeft aangestuurd en betaald, is terug te vinden in de vonnissen die het GEA en het Hof in zijn zaak heeft uitgesproken.

Meer bewijs tegen Fonseca is te vinden in het requisitoir in de appelzaak en het daarbij behorende bewijsmiddelenoverzicht (bijlage bij het proces-verbaal terechtzitting Hof), en in het bewijsmiddelenoverzicht dat bij het requisitoir in de zaak tegen Jamaloodin behoort en daarvan deel uitmaakt.

Deze vonnissen en de pv's terechtzitting met bijlagen maken deel uit van het procesdossier.

De Hoge Raad heeft in de zaak tegen Fonseca nog geen uitspraak gedaan, maar voor het OM staat onomstotelijk vast dat Fonseca de moordmakelaar is geweest die Kuwas als schutter heeft ingehuurd.

Het bewijs tegen Kuwas en Fonseca zal door het OM vandaag niet of nauwelijks worden besproken, voorzover dat bewijs geen betrekking heeft op de rol van Jamaloodin. Het OM verwijst daarvoor naar de hiervoor genoemde processtukken.

Het deel van het bewijs in de zaak tegen Jamaloodin dat wél op hemzelf betrekking heeft, bespreken we uiteraard wél vandaag. Maar ook daarvan is al een deel aan de orde geweest in de zaak tegen Fonseca. We zullen dan ook voor een deel teruggrijpen naar hetgeen daarover al is gezegd en besloten in de zaak Fonseca. Uiteraard met als uitgangspunt dat het bewijs in de zaak tegen Jamaloodin door u als onafhankelijk rechter zelfstandig zal worden gewogen en beoordeeld.

GETUIGE MARIA

Maria heeft verklaard dat:

- Florentina (Pretu) hem zelf verteld heeft dat er onderhandeld is tussen Nini Fonseca en Jamaloodin voor het uitvoeren van de moord op Wiels
- hij zelf van Pretu te horen had gekregen dat Jamaloodin aan Nini Fonseca heeft betaald voor de moord op Wiels

Het Hof heeft in de zaak tegen Fonseca de verklaringen van Maria als één van de bewijspijlers gebruikt. Vanaf pagina 13 van dat vonnis wordt uitgebreid stilgestaan bij de betrouwbaarheid van de verschillende getuigenverklaringen, waarbij op pagina 22 ook Maria wordt besproken. Het OM zal dit hier allemaal niet herhalen, maar verwijst naar de overwegingen van het Hof, waar het OM zich volledig mee kan verenigen.

Verdediging:

OM (mr Rip) sloot in mei 2015 een deal met Maria voor strafvermindering van 8 – 12 jaar voor zijn belastende verklaringen tegen de medeverdachten.

OM:

Is niets van waar. Er is nooit een deal met Maria gesloten. Hij heeft er in overleg met zijn advocaat zelf voor gekozen om openheid van zaken te geven. Dat is achteraf, zoals gebruikelijk bij meewerkende verdachten, beloond met een lagere strafeis (12 jaar) en vonnis (12 jaar), zonder dat daar enige deal aan voorafgegaan is.

Met Maria zijn noch in de Hato zaak, noch in de Maximus zaak deals gesloten over het afleggen van verklaringen.

Uit het requisitoir in Hato zaak:

Mede dankzij de verklaringen van Maria kunnen de schutters veroordeeld worden en weten de nabestaanden van de slachtoffers wat er is gebeurd. Door het afleggen van verklaringen is de dreiging richting Maria en zijn familie bijzonder groot (BVC, NLS). Hij is overgeplaatst naar Nederland, niet als beloning, zonder deal, uit bittere noodzaak ivm de veiligheid.

Verdediging:

Maria gebruikt soft drugs en is (enigszins) verminderd toerekeningsvatbaar en dus is hij onbetrouwbaar.

Uit requisitoir in Hato zaak destijds:

Volgens de psychologen wordt Maria beoordeeld als verminderd en enigszins verminderd toerekeningsvatbaar. Dat heeft te maken met zijn lage intelligentie en kwetsbare persoonlijkheid.

Het OM houdt hier rekening mee bij het formuleren van de strafeis.

OM:

De (enigszins) verminderde toerekeningsvatbaarheid van Maria als verdachte in een geheel andere strafzaak uit 2105 zegt niets over de betrouwbaarheid van zijn verklaringen als getuige jaren later.

De psycholoog die door de verdediging hierover is geraadpleegd komt ook niet tot de conclusie dat de verklaringen van Maria onbruikbaar zijn.

En ook het gebruik van soft drugs diskwalificeert een getuige niet zondermeer.

Als hier vragen over zijn bij de verdediging, dan zouden ze Maria als getuige kunnen ondervragen, maar dat doet de verdediging niet.

Verdediging:

Maria geeft geen redenen van wetenschap

OM:

Natuurlijk doet hij dat wel. Hij heeft het van Pretu gehoord.

Verdediging:

Aanwezigheid OvJ bij verhoor in NL is verdacht

OM:

De verdediging zoekt overal iets achter.

OvJ Rip is in oktober 2017 bij het verhoor geweest omdat hij zichzelf een oordeel wilde vormen over de betrouwbaarheid.

Maria toen:

- ik wil een schoon geweten
- ik wil niemand meer beschermen
- misschien help ik de familie Wiels hier mee

Maria heeft het OM toen volledig overtuigd van zijn betrouwbaarheid.

GETUIGE GUMBS

Gumbs, voormalig Hoofd van de Veiligheidsdienst Curaçao, heeft op 31 maart 2017 bij de RC het volgende verklaard:

- Twee of drie dagen na de moord op Helmin Wiels werd ik telefonisch benaderd door een informant van de Veiligheidsdienst Curaçao (VDC)
- Ik was op dat moment officieel nog hoofd van de VDC.
- Ik kende deze informant van mijn werk bij de VDC.
- Hij was door de VDC met goed gevolg gescreend op betrouwbaarheid.
- Tijdens die ontmoeting vertelde deze informant mij dat hij getuige was geweest van volgende:
  - een man kwam met de buit van de tweede overval op een juwelier in Renaissance bij de woning van Jamaloodin
  - Jamaloodin vroeg aan deze man, die in een auto zat, of hij iemand "koud" kon maken voor hem
  - hij zei daarbij, dat het ging om Helmin Wiels
  - Pretu zat achter in die auto
  - diezelfde nacht kwam deze auto terug
  - in de auto zaten toen Pretu en Fonseca
  - ze kwamen terug bij Jamaloodin voor het aanbod om Wiels te vermoorden
  - Fonseca heeft het werk toen aangenomen.
- Deze ontmoetingen vonden plaats in de omgeving van de woning van Jamaloodin.
- De informant was op dat moment in de buurt van Jamaloodin en heeft verteld, dat hij dit alles zelf gezien en gehoord heeft.

Later heeft getuige Gumbs zijn verklaring bij de RC bevestigd (pv RC-verklaring getuige Gumbs d.d. 21 februari 2018).

Gumbs doet verslag van hetgeen hij van iemand anders, een informant van de VDC, tijdens een persoonlijk onderhoud heeft gehoord.

Deze informant blijkt niet te identificeren te zijn, waarover later meer.

In zoverre dient de verklaring van Gumbs als een verklaring de auditu van een niet te identificeren persoon worden beschouwd.

Verklaringen de auditu zijn bruikbaar voor bewijs. Ook hierover later meer.

Daaraan doet niet af dat de informant onbekend, of zo men wil, anoniem is gebleven.

De Hoge Raad heeft expliciet bepaald in HR 14 december 2004, ECLI:NL:HR:2004:AQ8925, dat een getuigenverklaring de auditu, waarin verslag wordt gedaan van hetgeen een onbekende persoon aan de overbrengende getuige heeft verteld, niet kan worden aangemerkt als “de verklaring van een getuige wiens identiteit niet is gebleken”

als bedoeld in art. 385 lid 2 Sv. De identiteit van de overbrengende getuige is immers bekend, dat is Gumbs.

Ook over de betrouwbaarheid van de getuige Gumbs heeft het Hof in zaak tegen Fonseca het nodige opgemerkt (met name pagina's 20 e.v): het Hof ziet geen aanleiding om aan de betrouwbaarheid te twijfelen. Het OM ook niet en verwijst naar hetgeen het Hof hierover al heeft overwogen. Mogelijk dat we daar in replek, na het pleidooi, nog nader op ingaan.

discrepancie pv Kiebert - verklaring Gumbs

- paar dagen na de overval of paar dagen na de moord
- het OM houdt het op het laatste, dat verklaart Gumbs namelijk en lijkt ook het meest logisch
- overigens maakt het voor de essentie van de verklaring niet uit: Jamaloodin vraagt Fonseca om Wiels te vermoorden

Dat Gumbs een conflict had met de regering Schotte doet volgens OM en Hof ook niet af aan zijn geloofwaardigheid. Als hij wraak zou willen nemen op de regering Schotte, dan ligt het eerder voor de hand om (ook) Gerrit Schotte te belasten. Dat doet Gumbs niet.

Verdediging:

- "spookinformant"
- OM heeft bewijs vernietigd
- door persoonsbeveiliging was ontmoeting bij woning Jamaloodin niet mogelijk
- onwaarschijnlijk dat Jamaloodin in bijzijn van anderen over moord begint

OM:

- geen "spookinformant"
  - dat niet te achterhalen is wie de informant is, betekent natuurlijk niet dat hij niet bestaat
- geen sprake van vernietiging bewijs
  - van de verkennende gesprekken Gumbs-RST is geen pv opgemaakt, maar gespreksverslagen
  - toen duidelijk was dat Gumbs daadwerkelijk een getuigenverklaring bij de RC ging afleggen, is aan de hand van de verslagen het ambtsedig pv d.d. 29 maart 2017 opgemaakt
  - de verslagen konden toen vernietigd worden
  - wat Gumbs bij de RC heeft verklaard is voor een ieder na te lezen en er is voldoende mogelijkheid geboden om hem daarover te bevragen
- er was thuis bij Jamaloodin geen beveiliging
  - zie verklaringen Gomez en Girigori (LBD):
- zo onwaarschijnlijk is de gang van zaken niet

- motie van afkeuring is op 14 juni 2012
- overval is op 2 juni 2012
- zie ook verklaring D. Rozier: uitingen over vermoorden van Wiels speelden in die tijd
- zaterdagavond/nacht, horecabezoek?

GETUIGE BOUTISMA

Julius Boutisma, de broer van Luigi “Pretu” Florentina, heeft verklaard dat:

- zijn broer Luigi voor hem een baan zou kunnen regelen bij Speedy Security
- Luigi hem zei dat hij een klusje moest doen voor een persoon bij Speedy Security en een hoog geplaatste persoon bij CPS
- Luigi hem vertelde dat Jamaloodin de man was die achter de hooggeplaatste man bij CPS stond
- Luigi verder vertelde dat als hij het werk zou doen hij deze twee personen in zijn greep zou hebben
- Luigi daarom 100% zeker wist dat hij (getuige) wel een wel een baan bij een van de twee bedrijven zou krijgen
- je niemand in je greep krijgt als je een huis voor hem gaat bouwen
- dit Luigi hem dit allemaal vertelde vlak voor de moord op Wiels
- het dus om de moord op Wiels moest gaan

Gelet op

- de relatie tussen Fonseca en Jamaloodin
- de link die Luigi legde tussen Jamaloodin en man bij CPS

gaat het OM ervan uit dat “de persoon bij Speedy Security” niemand anders dan Jamaloodin kan zijn.

Politie en OM hebben zich nog afgevraagd of dit “werk” misschien betrekking zou kunnen op iets anders, maar gezien het feit dat Florentina dit vlak voor de moord aan zijn broer vertelde, gaan we daar niet van uit. Summerbliss bijvoorbeeld was al in november 2012.

Verdediging:

De verklaring van Boutisma is door het OM gekocht met een schikking

OM:

Met Julius Boutisma is inderdaad een schikking getroffen in de witwas/ontnemingszaak. Er is geen deal met Boutisma over een af te leggen verklaring of over de inhoud daarvan.

OM is volstrekt transparant over schikking in witwas/ontnemingszaak. Dat is zonder dat iemand er naar gevraagd heeft, opgenomen in het procesdossier. Deze schikking heeft bereidwilligheid om te verklaren verhoogd, maar heeft geen invloed op inhoud en de betrouwbaarheid van de verklaringen van Boutisma.

GETUIGE BERTINUS

“Pencho” Bertinus is gedurende het onderzoek Maximus als verdachte aangehouden en gehoord. Bertinus werd er van verdacht Nini Fonseca te hebben afgeperst in verband met de moord op Wiels. Medio 2014 is Bertinus in deze zaak heengezonden. In mei 2014 werd Bertinus aanhouden voor een openstaande straf in Nederland voor de duur van 7 jaren.

Op 8 september 2016 verschijnt er een artikel in de Volkskrant met een uitgebreid interview met Bertinus over de moord op Helmin Wiels. In dit interview verklaarde Bertinus ook over de betrokkenheid van George Jamaloodin. Nini Fonseca heeft zelf aan Bertinus verteld dat Jamaloodin aan Fonseca gevraagd heeft om de moord op Wiels te regelen.

Bertinus verklaarde in een verhoor daarna achter de inhoud te staan van het interview.

BEDREIGDE GETUIGE B5

Een andere bewijsbron vormt de verklaring van de bedreigde getuige B5, die als het ware de mondelinge overlevering vertegenwoordigt van de wetenschap van de tweede uitvoerder van de moordaanslag op Wiels, namelijk wijlen “Bolle” Martinez.

Getuige B5 heeft onder meer het volgende verklaard:

- Bolle heeft mij verteld, dat degenen die hadden betaald om Wiels te vermoorden belangrijke mensen zijn
- Bolle noemde hierop de naam Jamaloodin
- Ik heb Bolle zelf horen spreken over een offerte, die Jamaloodin heeft uitgebracht om Wiels te vermoorden
- Volgens Bolle is het geld van die offerte via Nini aan Pretu uitbetaald

In het vonnis van het GEA in de zaak tegen Fonseca is de verklaring van B5 als bewijs gebruikt.

Het Hof heeft in de zaak tegen Fonseca de verklaringen van B5 terzijde gesteld omdat ” in die verklaringen op detailniveau een andere feitelijke toedracht wordt beschreven”.

Hoewel het Hof de kern van de verklaringen als belastend (voor Fonseca) en rijmend met de gebezigde bewijsmiddelen oordeelde, achtte het Hof door de nadere invulling de verklaringen onvoldoende betrouwbaar. Daarbij speelde een rol dat volgens het Hof eigen waarneming van de getuige niet goed te onderscheiden waren van conclusies.

Het OM is van oordeel dat -in ieder geval een deel van- de verklaringen van B5 wel degelijk bruikbaar zijn voor het bewijs in de zaak tegen Jamaloodin.

Ten eerste zijn de redenen van wetenschap van deze getuige getoetst door de RC. In verband met de afscherming van de identiteit is het voor de RC niet altijd mogelijk de redenen van wetenschap op te nemen in het pv van verhoor.

Ten tweede heeft B5 Bolle zelf horen spreken over een offerte, die Jamaloodin zou hebben uitgebracht om Wiels te vermoorden. Dat is geen conclusie of invulling, maar eigen waarneming van B5.

Het GEA heeft over de bruikbaarheid van de anonieme verklaring van B5 voor het bewijs is in de zaak tegen Fonseca het volgende overwogen:

“Het Gerecht stelt voorop, dat ingevolge artikel 385, vierde lid, van het Wetboek van Strafvordering (Sv) de verklaring van deze getuige alleen als bewijsmiddel gebezigd mag worden, indien belangrijke steun aan ander gebezigd bewijsmateriaal kan worden ontleend. Naar het oordeel van het Gerecht is (.....) aan deze voorwaarde voldaan.

Het Gerecht acht de verklaring van de bedreigde getuige B5 ook overigens betrouwbaar en bruikbaar voor het bewijs. Het Gerecht overweegt daartoe allereerst, dat de rechter-commissaris afdoende heeft gemotiveerd waarom de anonimiteit van deze getuige dient te worden gewaarborgd. Voorts is door de rechter-commissaris aangegeven, dat de redenen van wetenschap van deze getuige bij haar, de rechter-commissaris, bekend zijn. Het Gerecht acht daarnaast van belang, dat deze getuige consistent en gedetailleerd heeft verklaard en deze verklaringen, zoals reeds gezegd, voldoende steun vinden in de overige bewijsmiddelen.”

In deze argumentatie, waar het OM het geheel mee eens is, gaat het juridische kader schuil aan de hand waarvan beoordeeld moet worden in welke gevallen de verklaring van een getuige, van wiens identiteit niet blijkt, tot het bewijs kan meewerken.

De Hoge Raad heeft onlangs wederom via HR 24 april 2018, ECLI:NL:HR:2018:666, de lijn die was uitgezet door het EHRM in zaken als Kostovski, EHRM 20 november 1989, NJ 1990, 245 en Doorson, EHRM 26 maart 1996, ECLI:NL:XX:1996:AD2516, als leidraad aangewezen voor de beantwoording van de vraag of een veroordeling, in het licht van het recht van de verdachte op een eerlijk proces, gebaseerd mag worden op anonieme getuigenverklaringen.

In die leidraad staan de volgende factoren centraal:

- a. waren er voldoende redenen om de identiteit van de getuige te verhullen?
- b. zijn er zodanige maatregelen getroffen, dat de verdediging toch in de gelegenheid is gesteld de betrouwbaarheid van de anonieme verklaring ter discussie te stellen?
- c. is de veroordeling niet enkel of in beslissende mate op de anonieme verklaring gebaseerd?

Ad a

Volgens de wet is het aan de RC om te beoordelen of de getuige een bedreigde getuige is. De zittingsrechter heeft slechts te toetsen of de RC in redelijkheid tot zijn beslissing heeft kunnen komen, vide daarvoor HR 30 juni 1998, ECLI:NL:HR:1998:ZD1214, alsmede HR 24 april 2018, ECLI:NL:HR:2018:666.

In casu heeft het GEA in de zaak Fonseca voormelde toetsing ambtshalve verricht en geconcludeerd:

“dat de rechter-commissaris afdoende heeft gemotiveerd waarom de anonimiteit van deze getuige dient te worden gewaarborgd.”

Uit de processen-verbaal van de verhoren van B5 blijkt dat de RC elke keer heeft onderzocht welke bezwaren de getuige had tegen onthulling van de identiteit van de getuige. De daarbij door de RC gehanteerde onderzoeksmethodiek, waarin telkens een viertal vragen centraal

stond, was er duidelijk op gericht door te dringen tot de onderliggende bedreiging van de getuige en deze te objectiveren. Om die reden kan de methodiek als toereikend worden gewaardeerd, zodat het daarop door de RC gebaseerde oordeel over de status van de getuige een redelijke en terechte is.

Ad b

De verdediging van Fonseca is destijds in de gelegenheid gesteld om via de RC aan de getuige vragen te stellen. De verdediging van Jamaloodin heeft afgezien om van het ondervragingsrecht gebruik te maken. De kans om de betrouwbaarheid van de anonieme verklaring ter discussie te stellen, heeft de verdediging daarmee zelf voorbij laten gaan.

Ad c

In casu is genoegzaam duidelijk dat de veroordeling van Jamaloodin niet enkel of in beslissende mate op de verklaring van B5 gebaseerd hoeft te worden. Er is veel meer bewijs tegen hem.

Hiermee is voldaan aan de eisen die gesteld worden aan het gebruik van anonieme getuigenverklaringen.

Niet gezegd kan worden dat gebruikmaking van de getuigenverklaring van B5 op gespannen voet staat met het recht op een eerlijk proces.

VERKLARINGEN DE AUDITU

De verklaringen van Maria, Gumbs, Boutisma, B5 en Bertinus zijn verklaringen van horen zeggen.

Maria en Boutisma hebben verklaard over wat ze van “Pretu” Florentina hebben gehoord. B5 heeft bepaalde zaken gehoord uit de mond van “Bolle” Martinez.

De bron van Gumbs is de anonieme VDC informant.

Bertinus verklaart over wat hij van Nini Fonseca heeft gehoord.

De bronnen van wetenschap van de eerste vier getuigen zijn ofwel overleden ofwel niet te identificeren en kunnen daarom niet zelf worden verhoord als getuige.

De bron van Bertinus is Nini Fonseca. Die kan wel worden verhoord, maar daar heeft de verdediging van Jamaloodin niet om gevraagd.

Voorop zij gesteld, dat geen rechtsregel zich verzet tegen het gebruik van een getuigenverklaring van horen zeggen. Dat is al uit gemaakt in 1926 (HR 20 december 1926, NJ 1927, 85).

Dat is niet anders als de bron van de overgebrachte verklaring is overleden of niet te vinden, mits er voldoende resterende mogelijkheden zijn om de betrouwbaarheid van de overgebrachte verklaring te toetsen.

Van belang is het arrest van het EHRM inzake Al Khawaja (en Tahery) versus Verenigd Koninkrijk (15 december 2011, nr. 26766/05 en 22228/06), waarbij een arts terechtstond wegens aanranding van een vrouw, die nadat zij een belastende verklaring had afgelegd, zelfmoord pleegde.

Het EHRM stelde daarin voorop dat, wanneer een verklaring van horen zeggen het enige of beslissende bewijs is tegen een verdachte, dat niet automatisch leidt tot een schending van artikel 6 EVRM, zolang er maar voldoende compenserende factoren en procedurele waarborgen zijn.

In dat licht bezien acht het EHRM drie vragen van belang:

- was er een noodzaak om de verklaring van de getuige toe te laten tot het bewijs?
- was de niet getoetste verklaring het enige of beslissende bewijs voor de veroordeling?
- waren er voldoende compenserende maatregelen aanwezig, waaronder procedurele waarborgen, om zeker te stellen dat de berechting, gezien in zijn geheel, eerlijk was in de zin van artikel 6 EVRM?

Net als in de zaak Al Khawaja zijn de bronnen van de door getuigen Maria, Boutisma en B5 overgebrachte verklaringen overleden. De dood van Florentina en Martinez maakt het, gezien het belang van de door hen aan deze drie getuigen overgeleverde verklaringen, noodzakelijk om de verklaringen van Maria, Boutisma en B5 te gebruiken.

Daarnaast blijkt de overgebrachte verklaring van Martinez of die van Florentina op zich niet het enige of beslissende bewijs voor een veroordeling.

En er is bij wijze van compenserende maatregel de mogelijkheid voor de verdediging om vragen te stellen aan deze drie getuigen en langs die weg de onderliggende verklaringen op hun betrouwbaarheid te toetsen. Dat de verdediging van deze mogelijkheid geen gebruik maakt, doet daaraan niet af.

De door getuige Gumbs genoemde informant is niet traceerbaar gebleken, waardoor in zoverre in de keten van zegslieden een onverifieerbaar element is binnengeslopen. Ook dit element zal moeten worden gecompenseerd in de geest van de Al Khawaya-jurisprudentie van het EHRM.

Er moeten voldoende resterende mogelijkheden zijn om de betrouwbaarheid van de overgebrachte verklaring te toetsen, anders dan door rechtstreekse ondervraging van de informant. Daarbij zijn mutatis mutandis dezelfde 3 factoren van belang:

- a. is er een goede reden dat de informant niet (mede) door de verdediging is gehoord?
- b. zo ja, is de overgebrachte verklaring van de informant, het enige of beslissende bewijsmiddel om tot een veroordeling te kunnen komen?
- c. is de verdediging voor het niet zelf kunnen horen van de informant voldoende compensatie geboden?

Ad a

Over de informant heeft Gumbs aangegeven dat deze onder code en naam, die hij zich niet kan herinneren, in de informanten- en agentenlijst van de VDC moet zijn opgenomen.

Aan de hand van beide verklaringen van getuige Gumbs heeft het OM telkens de VDC opgezocht in een poging te komen tot identificatie van de informant. Uit de daarvan opgemaakte processen-verbaal respectievelijk gedateerd 7 april 2017 en 13 april 2018, volgt dat:

- het voor de VDC op basis van de door Gumbs verstrekte gegevens niet mogelijk is om na te gaan wie de informant is
  - de informatie van Gumbs was bij VDC niet bekend
  - er is geen naam of nummer bekend van de informant bekend

- het de VDC in verband met de geheimhoudingsplicht, niet vrijstaat lijsten met (code)namen van informanten of agenten, zo die al bestaan, dan wel informatie daaruit, aan derden te verstrekken, ook niet aan het OM
- de VDC niet beschikt over een fotoblad van informanten

Het resultaat is dat de informant, ondanks inspanning zijdens het OM, niet kon worden geïdentificeerd en in het verlengde daarvan ook niet kon worden opgespoord. Daarin ligt een goede reden voor het niet verhoren van de informant.

Ad b

De door Gumbs overgebrachte verklaring van de informant staat geenszins op zichzelf, maar moet worden gezien in samenhang met de inhoud van de andere bewijsmiddelen, waaronder de verklaringen van Maria, B5, Boutisma, Rozier en Bertinus, alsmede het nadere onderzoek naar de overval op de juwelier in Renaissance.

De verklaringen van Gumbs hebben voldoende ondersteuning in de inhoud van overige bewijsmiddelen en worden daarnaast inhoudelijk voldoende betrouwbaar wordt geacht.

Ad c

De verdediging heeft de gelegenheid gehad om Gumbs als getuige vragen te stellen. Daarmee zou de verdediging gecompenseerd zijn in haar beperktheid de informant vis a vis vragen te stellen. De verdediging heeft er echter bewust voor gekozen om Gumbs niet op de getuigenlijst te laten plaatsen en heeft aldus afgezien van de mogelijkheid de betrouwbaarheid van de afgelegde verklaringen via een getuigenverhoor te toetsen.

GETUIGE ROZIER

Gedurende het onderzoek is ex- MFK politicus Dean Rozier meerdere keren als getuige gehoord.

In zijn verklaringen spreekt de getuige over het feit dat het vanaf dag 1 frictie was tussen Jamaloodin en Wiels. Hij heeft Jamaloodin meerdere malen letterlijk dingen horen zeggen als “we moeten van deze coalitie af” en “er moet met die man worden afgerekend”. Zijn verklaringen passen in de politieke en persoonlijke onenigheid die er in die tijd was tussen (politici van) MFK en Pueblo Soberano (zie ook pv mediaberichten)

Rosier heeft in 2012, in de periode van de motie van afkeuring tegen Jamaloodin die op aangeven van Wiels werd behandeld, Jamaloodin horen zeggen: “Ik zal die klootzak laten vermoorden”.

Precies in die zelfde periode -juni 2012- speelt het verhaal van de informant van Gumbs.

MFK politici Gerrit Schotte, Pisas, Constanca en Garmes zijn hierover gehoord (ook hier geen tunnelvisie bij het OM). Zij bevestigen tot op zekere hoogte de problemen tussen Wiels en Jamaloodin, maar “kunnen zich niet herinneren” dat Jamaloodin gezegd heeft dat hij Wiels zou laten vermoorden.

Dat deze getuigen verklaren dat zij hieraan geen herinnering hebben, betekent natuurlijk niet dat Jamaloodin deze woorden nooit heeft gebruikt. Er kunnen ook andere redenen zijn waarom deze getuigen verklaren “het zich niet te kunnen herinneren”.

GETUIGEN SPEEDY SECURITY

Gedurende het onderzoek zijn er diverse getuigen gehoord die werkzaam waren bij het bedrijf van Jamaloodin, Speedy Security.

Kort samengevat verklaren diverse getuigen dat

- er door Nini Fonseca en later ook door zijn broer grote geldbedragen werden opgehaald bij Jamaloodin, waarvan het in het geheel niet duidelijk was waarvoor dit was
- dit gebeurde zowel voor als na de moord

Zowel Fonseca als Jamaloodin hebben nooit een aannemelijke verklaring gegeven waarvoor dit geld bestemd was en ontkenden dat dit daadwerkelijk was gebeurd. Jamaloodin zegt wel iets over sponsorgeld dat Fonseca kwam ophalen, maar dat was volgens hem nooit meer dan 500 gulden per keer.

Speedy-medewerker De Windt:

Jamaloodin vroeg mij na de aanhouding van Fonseca een vals rapport op te maken over sollicitatiebezoeken van Fonseca, "voor het geval dat"

Jamaloodin (23 juli 2014): ik weet niet of een broer van Nini Fonseca het kantoor van Speedy wel eens heeft bezocht.

Uit verklaringen van De Windt, Winklaar, Gonzales en het e-mailbericht van Gonzales aan Jamaloodin blijkt het tegendeel.

OVERVAL RENAISSANCE

Naar aanleiding van de verklaringen van de getuige Gumbs is er onderzoek gedaan naar verschillende overvallen en wat er met buit van deze overvallen gebeurd is.

Uit dit onderzoek bleek dat de groep rondom Luigi "Pretu" Florentina betrokken was bij diverse overvallen op juweliërs waarbij horloges werden buitgemaakt. Het betrof hier, onder andere, een overval op een juwelier in Aruba op 28 januari 2012 en tevens op enkele juweliërs in de Renaissance Mall op Curaçao. De twee laatste overvallen op Curaçao vonden plaats op 9 juni 2011 en 2 juni 2012. Het OM gaat er net zoals de verdediging van uit dat deze laatste overval -2 juni 2012-, de overval is waar de informant van Gumbs op doelt. De modus operandi was bij alle overvallen nagenoeg identiek. Tijdens de overvallen werden er, onder andere, horloges van de merken Rolex en Hublot buitgemaakt.

Een van de overvallers, R.M. Zimmerman, bekende in zijn verhoor dat hij een van de daders was van de overval op Aruba en ook van de overval op 2 juni 2012 op Curaçao. Zimmerman verklaarde de overval in opdracht van Luigi "Pretu" Florentina te hebben gepleegd en dat de buit ook aan Florentina was gegeven. Florentina had een koper aan wie hij de buit kon verkopen.

Getuige Danilo Hanson heeft verklaard dat hij aanwezig was geweest in de garage van Pretu, in de aanwezigheid van Pretu en Nini Fonseca. Hanson zag dat zij in het bezit waren van een doorzichtige plastic zak met daarin een groot aantal horloges van verschillende kleuren. Hanson kon uit het gesprek opmaken dat de horloges afkomstig waren van de overval op het Renaissance op Curaçao. Tevens hoorde hij Nini en Pretu zeggen dat ze wel vaker horloges aan George Jamaloodin hadden verkocht.

Ook Elvis Kuwas verklaarde dat Pretu verantwoordelijk was voor diverse overvallen en dat hij de buit hiervan verkocht aan de man die had betaald voor de moord op Wiels. Kuwas noemt het horlogemerk Hublot.

Ook verklaarde de plaatsvervangster van Jamaloodin bij Speedy, getuige C.C. Martina, dat Jamaloodin tegen haar had verklaard dat hij wel eens een gestolen horloge had gekocht van Nini Fonseca (merk Rolex).

Op 30 november 2012 rond 04:00 uur werd op de Kleine Werf op het schip Summer Bliss een overval gepleegd waarbij een grote hoeveelheid goudstaven werd gestolen. Volgens het OM is de groep rond Nini Fonseca en "Pretu" Florentina hiervoor verantwoordelijk. Dit wordt onder meer bevestigd door de zus van Florentina, Lisa.

Door bedreigde getuige B5 wordt een verband gelegd tussen deze goudroof, Pretu en Jamaloodin.

Door getuige Martina werd verklaard dat Jamaloodin haar ooit vertelde dat Nini Fonseca hem een keer goudstaven te koop had aangeboden.

Conclusie:

Hetgeen de informant aan Gumbs heeft verteld, is niet een uit de duim gezogen verhaal dat nergens door bevestigd wordt.

Nader onderzoek bevestigt de relatie tussen

- overvallen op juweliers
- Pretu, Nini en Jamaloodin.

SMS VERKEER FONSECA – JAMALOODIN

Tussen januari 2013 en 4 mei 2013 is er regelmatig contact tussen Nini Fonseca en Jamaloodin middels sms-verkeer.

Na 4 mei 2013 stopt dat.

Er zijn schimmige sms-berichten tussen Fonseca en Jamaloodin vlak voor de moord

- 25 april 2013 10.38 uur: Jamaloodin-Fonseca
*Ma han un trabow di 4 ora. Kizas algo pa abo? Ora bo tin chens, pasa.
Ik heb een job voor 4 uren. Wellicht iets voor jou? Kom langs als je kans ziet*
- 30 april 2013 15.28 uur: Fonseca-Jamaloodin
*Ruman, konta? Kon a sigi ku e kurpa? Ki dia mi wak bo, pa mi por kumins
a traha? Ruman, mi tin mi uniform nan kaba.*
*Broer, hoe gaat het? Hoe staat het met jouw gezondheid? Wanneer kan ik je
zien, zodat ik kan beginnen met werken? Broer, ik heb mijn uniformen al.*
- 30 april 2013 5.42 uur: Jamaloodin-Fonseca
Lora na mi kas, pa mi waknan.
Kom bij me thuis, zodat ik ze kan zien..
- 30 april 2013 uur Fonseca-Jamaloodin:
Se, mi tei.
Ja, ik ben er.

NB: Fonseca heeft nooit voor Jamaloodin of Speedy gewerkt. Naast een aantal getuigen dat hierover verklaart, heeft ook Jamaloodin zelf, als getuige en verdachte, en ook na confrontatie met het sms-verkeer, aangegeven dat Fonseca nooit voor hem heeft gewerkt.

Het GEA en het Hof hebben dit SMS-verkeer in de zaak tegen Fonseca als heimelijk gelabeld en geplaatst in de context van de uitleg dat de opdracht om Wiels te vermoorden via Jamaloodin bij Fonseca is binnengekomen. Daarbij hechtte zowel GEA als het Hof belang aan het uitblijven van een aannemelijke verklaring van Fonseca voor de context van het berichtenverkeer.

Geciteerd uit het vonnis GEA:

“De verdachte heeft geen aannemelijke verklaring gegeven voor deze berichten. Integendeel, hij heeft ter terechtzitting op 19 april 2017 uitdrukkelijk ontkend ooit voor Jamaloodin gewerkt te hebben. De door de verdediging opgeworpen stelling, dat het hier om werk voor zijn broer zou gaan wijst het Gerecht, gelet op de inhoud van de teksten, als niet geloofwaardig van de hand. Voorts wordt er hierbij op gewezen dat Jamaloodin heeft verklaard geen familieleden van de verdachte te kennen en dat er nooit een broer van verdachte voor hem heeft gewerkt.”

Dit is een terechte gevolgtrekking.

Ook het Hof was van oordeel dat de sms-berichten tussen Jamaloodin en Fonseca schreeuwen om een aannemelijke verklaring.

Fonseca: het werk zoeken was voor Danilo Hanson.

OM: Nee, zie verklaring Hanson:

- is wel samen met Nini naar Speedy geweest voor werk, maar dat was nog voor de overval op Renaissance (juni 2012) en dus niet in april 2013

Fonseca: Uniformen waren baseballuniformen voor het team van Shurendy Cijntje

OM: Nee, zie pv bevindingen Cijntje en verklaring Hanson:

- Hanson heeft Nini nog nooit met baseballuniformen gezien
- Cijntje: ik weet hier niets van

Bovendien, wat is het verband tussen ‘beginnen met werken’ en baseballuniformen?

Verdediging:

Theorie over het tonen van uniformen klopt niet, want Florentina was niet op Curaçao en Kuwas kent Jamaloodin niet.

OM:

Deze door de verdediging zelf verzonnen theorie deugt niet. Niemand bij politie of OM heeft gesteld dat Kuwas en Florentina bij Jamaloodin thuis zijn geweest op 30 april 2013 om getoond te worden aan Jamaloodin. Fonseca en Jamaloodin sms-en in codetaal en doen het voorkomen alsof er uniformen zijn die getoond moeten worden. Maar in werkelijkheid zijn er helemaal geen uniformen en wordt er dus ook helemaal niets getoond.

Dan zijn er ook nog berichten over iemand die op dat moment in het buitenland verblijft.

OM: die persoon is, ook gelet op

- afgeluisterde gesprekken tussen Jamaloodin en Hans Slier
  - BMS gegevens,
- Robbie dos Santos.

- 3 mei 2013 14.33 uur: Fonseca-Jamaloodin
Mi Ruman, e amigu no tei e dianan aki pa judami traha. Eta afo ora bin wak e aki.
Mijn broer, de vriend is er deze dagen niet om me bij het werk te helpen. Hij is in het buitenland toen ik hier kwam kijken.
- 3 mei 2013 14.38 uur: Jamaloodin-Fonseca
Si e la kontesta
Ja, hij/zij heeft geantwoord
- 3 mei 2013 14.39 uur: Fonseca-Jamaloodin
E no tei aki nan no. Afo su kasa ku nos tabata papia di dje a bisami.
Hij is niet hier. In het buitenland, heeft zijn echtgenote waarover wij het hadden, mij gezegd.
- 4 mei 2013 10.53 uur van Jamaloodin-Fonseca:
E la manda, pa mi bisa algu. Ki ora por pasa, pa mi bisa bo?
Hij heeft me gestuurd om iets te zeggen. Wanneer kun je langskomen, zodat ik het aan jou kan zeggen?.
- 4 mei 2013 10.54 uur: Fonseca-Jamaloodin:
12or ta bon.
12 uur is goed.
- 4 mei 2013 10.55 uur: Jamaloodin- Fonseca
Aworaki lo ta miho. Mi ta na kas.
Nu komt het beter uit. lk ben thuis.
- 4 mei 2013 10.56 uur: Fonseca-Jamaloodin
Mi ta bin ok.
lk kom ok.

Waarom moet Fonseca bij Jamaloodin thuis komen om te horen wat Robbie dos Santos te vertellen had?

Waarom kan dat niet over de telefoon?

Wat had Dos Santos te vertellen aan Fonseca?

Bij welk werk moest Dos Santos Fonseca helpen?

Tot slot nog een bericht van 4 mei 2013 18.45: Fonseca laat Jamaloodin dat hij dat meisje gaat opzoeken om mee te stoeien. Uitleg?

VERKLARINGEN JAMALOODIN

De waarheid:

Jamaloodin kent Nini Fonseca al jaren.

Leugens, onwaarschijnlijkheden en tegenstrijdigheden:

- Jamaloodin weet niet of de broer van Fonseca bij Speedy ooit op kantoor is geweest
- uit getuigenverklaringen en e-mail blijkt het tegendeel

- Jamaloodin ontkent dat hij grote geldbedragen heeft gegeven aan Fonseca
- De Windt en Winklaar verklaren daar anders over

- Jamaloodin zegt wegens medische redenen naar Venezuela te zijn gegaan
- daar blijkt helemaal niets van
- Martina: Jamaloodin was weggegaan wegens inbeslaggenomen telefoon. Daarna gaf hij pas aan medische problemen te hebben en dat hij geopereerd moest worden
- Jamaloodin is niet geopereerd in Venezuela, maar was daar aan het feestvieren

- Jamaloodin verklaart tijdens detentie in Venezuela weekendverlof te hebben gehad
- volgens zijn vriendin Sandoval had hij met veel geld zijn bewakers bij Interpol omgekocht en kon hij daarom gaan en staan waar en wanneer hij wilde

- Jamaloodin verklaart dat hij op de hoogte kwam van de moord door een telefoontje dat hij op 5 mei kreeg toen hij met zijn kinderen was
- het eerste inkomende telefoontje is van 17.47 uur, bijna een uur na de moord en nadat hij al gezien was op de PD

- Jamaloodin heeft eerst volgehouden dat hij op 5 mei niet op de PD te Marie Pampun is geweest
- later, na confrontatie met getuigenverklaringen, geeft hij toe hierover niet de waarheid te hebben gesproken

Deze verklaringen zijn kennelijk leugenachtig en bedoeld om de waarheid te verbloemen en kunnen dus gebruikt worden als bewijs tégen Jamaloodin.

GEEN ALTERNATIEF SCENARIO

Het Hof heeft in de zaak tegen Fonseca geoordeeld dat er geen andere serieuze alternatieven aannemelijk zijn geworden.

Dat geldt in de zaak tegen Jamaloodin volgens het OM evenzeer.

Na jaren van gedegen onderzoek (inclusief tegenspraak) in alle mogelijke richtingen, wijst uiteindelijk alles in de richting van Jamaloodin als degene die Fonseca heeft ingehuurd voor de moord.

Er worden door de Criminele Inlichtingen Dienst en getuigen ook wel andere namen genoemd als intellectuele dader(s), maar die personen bevinden zich in dezelfde relatie- of belangensfeer als Jamaloodin. Robbie dos Santos is nog steeds verdachte. Gerrit Schotte wordt genoemd, hoewel hij niet als verdachte is aangemerkt. Het OM sluit zeker niet uit dat Jamaloodin de moord met meerdere personen heeft beraamd. Maar dat Jamaloodin er sowieso bij betrokken is, staat volgens het OM vast. Dat is boven iedere redelijke twijfel verheven.

Helmin Wiels stond politiek in de weg en moest daarom opgeruimd worden. Zo ziet het OM het.

Van concrete dreigingen uit andere hoek is tijdens het onderzoek niet gebleken.

Verdediging:

Mogelijk scenario is gevaar uit onderwereld omdat Wiels contact had met iemand van RST, wellicht over onderzoek Bientu.

OM:

Dat scenario is al vanaf 2013 onderzocht en geen serieus alternatief scenario gebleken. Het contact met Erik Kok heeft niets met de onderwereld, Bientu of de moord te maken gehad.

We hebben ook gekeken naar het scenario dat Fonseca, Florentina of Kuwas op eigen houtje hebben geopereerd, maar ook die scenario's zijn afgevallen als volstrekt onaannemelijk.

Dat Fonseca bijvoorbeeld door toedoen van Wiels geen beheerder van een sportveldje is geworden (B5), lijkt het OM volstrekt onvoldoende om als motief voor een moord als deze te dienen.

MEDEPLEGEN OF UITLOKKEN

In de arresten

HR 2 december 2014, ECLI:NL:HR:2014:3474, NJ 2015/390,

HR 24 maart 2015, ECLI:NL:HR:2015:718, NJ 2015/395 en

HR 5 juli 2016, ECLI:NL:HR:2016:1316

heeft de Hoge Raad enige algemene overwegingen over het medeplegen gegeven, die op de onderhavige casus van toepassing zijn.

Voor de kwalificatie medeplegen is vereist, dat sprake is van *nauwe en bewuste samenwerking*. En de kwalificatie is slechts gerechtvaardigd als de bewezenverklaarde - intellectuele en/of materiële - *bijdrage van de verdachte aan het delict van voldoende gewicht* is.

Uit de bewijsvoering kan onder meer het volgende worden vastgesteld:

- Jamaloodin heeft een offerte uitgebracht om Helmin Wiels te vermoorden
- Jamaloodin heeft met Nini Fonseca onderhandeld over de moord op Helmin Wiels.
- Jamaloodin heeft Nini Fonseca uiteindelijk gevraagd, cq de opdracht gegeven om de moord op Helmin Wiels te organiseren
- Jamaloodin heeft Fonseca daarvoor betaald
- Jamaloodin heeft over de afstemming vlak voor de moord nog persoonlijk contact gehad met Nini Fonseca
- Fonseca heeft via Luigi Florentina aan Kuwas en Martinez de opdracht gegeven om tegen betaling van een grote hoeveelheid geld de moord op Wiels te plegen.

Hieruit leidt het OM af dat de bijdrage van Jamaloodin van voldoende gewicht is geweest en dat er sprake is geweest van een nauwe en bewuste samenwerking tussen Jamaloodin en Nini Fonseca, welke laatste al is veroordeeld voor het medeplegen van de moord.

Dit oordeel sluit niet uit dat de rol van Jamaloodin tevens als die van uitlokker kan worden gekwalificeerd, zoals subsidiair ten laste is gelegd.

Hij heeft immers door giften of beloften Fonseca bewogen om de moord te organiseren. In de visie van het OM is de samenwerking met Fonseca echter zodanig geweest dat eerder van medeplegen sprake is dan van uitlokking.

Hoe de gedragingen van Jamaloodin juridisch gekwalificeerd worden, maakt overigens voor de maximale hoogte van de op te leggen straf geen verschil.

VOORBEDACHTE RAAD

Het gehele feitencomplex laat zien dat er sprake is geweest van een koele en berekende planning van de aanslag op Helmin Wiels. Daar is enige tijd mee gemoeid geweest waarin een ieder die daarbij betrokken was, inclusief Jamaloodin, meer dan voldoende tijd heeft gehad om na te denken over de betekenis en gevolgen van hun voorgenomen daad om Wiels om te brengen.

Daarmee is het bestanddeel voorbedachte raad bewezen en is er dus sprake van moord.

Het medeplegen en het uitlokken van moord is strafbaar en de verdachte is strafbaar.

STRAFMAAT

Jamaloodin is in de ogen van het OM als medepleger verantwoordelijk voor de door Kuwas uitgevoerde moord op Helmin Wiels.

Hij heeft aan Fonseca de opdracht gegeven om tegen betaling van een grote som geld het slachtoffer om het leven te (laten) brengen.

Kuwas heeft, zoals het Hof in zijn zaak heeft overwogen, op meedogenloze wijze een eind gemaakt aan het leven van Helmin Wiels en hem daarbij op schokkende en beangstigende wijze uit het leven van de nabestaanden weggerukt.

Jamaloodin heeft samen met anderen het slachtoffer beroofd van zijn recht op leven. Het recht op leven behoort tot de meest fundamentele rechten, die in onze rechtsorde dienen te worden beschermd. Het handelen van Jamaloodin getuigt van volstrekte minachting van dat recht op leven.

Verdachte en zijn mededaders hebben door hun handelen groot en onherstelbaar leed toegebracht aan de gezins- en familieleden van het slachtoffer. Bovendien roept een dergelijk gewelddadig optreden in het openbaar en op klaarlichte dag gevoelens op van onveiligheid in de maatschappij.

Daarbij geldt als strafverzwarend dat met Helmin Wiels een politicus en volksvertegenwoordiger is vermoord, die -gelet op de verkiezingsuitslag- een significant deel van de bevolking vertegenwoordigde en die leider was van de politieke partij Pueblo Soberano, waardoor binnen Curaçao, maar ook daarbuiten, de rechtsorde zeer ernstig is geschokt.

Onder de getroffen rechtsorde valt in het bijzonder ook het democratisch proces in dit land, waarin alle inwoners, politici en burgers, zich vrij dienen te voelen hun mening te geven en misstanden aan de kaak te stellen. Het is al eerder gezegd: deze politieke moord is de bijl aan de wortel van democratie.

Door het politieke karakter dient deze moord zwaarder te wegen dan een enkelvoudige moord die dit politieke karakter niet heeft.

Voorts heeft de verdachte in het geheel geen inzicht betoond in het kwalijke van zijn handelen. Hij heeft aantoonbaar geen spijt, geen berouw, geen wroeging, geen enkele morele twijfel gehad deze moord mede te plegen.

In de zaken Germanium en Passaat is al uiteengezet wat het OM vindt van de strafwaardigheid van die feiten.

Alles bij elkaar gekomen is de volgende straf passend en geboden: